

LITERATURA INFANTIL I JUVENIL

Esclaus de conveniència

ANDREU SOTORRA

www.andreusotorra.com

Dolors Garcia i Cornellà, *L'esclau del Mercadal*. Col·lecció *Esguard*. BROMERA. Alzira, 2003. A partir de 14 anys.

Dolors Garcia i Cornellà, *Contes d'estar per casa*. Il·lustracions de Bernadette Cuxart. Col·lecció *Sopa de Llibres*. BARCANOVA. Barcelona, 2004. A partir de 8 anys.

Amb aquest dos llibres, Dolors Garcia i Cornellà (Girona, 1956) va obtenir l'any passat els premis Bancaixa de narrativa juvenil (*L'esclau del Mercadal*) i Barcanova de narrativa infantil (*Contes d'estar per casa*). Dos gèneres diferents, la novel·la i el conte, que l'autora ha tractat en altres ocasions i, com en aquest cas, amb prou fortuna.

El recull de contes s'insereix en el registre de la tradició oral. Una tradició oral singular, però, perquè les històries són contades per cases antigues i recollides pel narrador. Potser sí que allò que diuen que les parets hi senten és més cert del que sembla, si jutgem pel que aquí expliquen.

Cases i parets de Geòrgia, de Finlàndia i d'Algèria, a més de catalanes, són les que narren les seves experiències, centrades en testimonis del seu silenci. Un recurs, el de la diversitat geogràfica, que l'autora ja ha experimentat en altres reculls i que li serveix per bastir arguments l'interès dels quals està en allò que contenen, al marge de l'indret on ocorren.

Pel que fa a la novel·la *L'esclau del Mercadal*, la trama se situa a la Girona del 1300, cap a finals del segle XIV, temps del rei Pere III el Cerimoniós, i és una de les novel·les en què l'autora ha abocat el coneixement de la terra que li és més pròxima.

RECERCA HISTÒRICA

Al voltant del tema de l'esclavitud que viu el protagonista, hi ha una recerca històrica i geogràfica, també toponímica, sobre la Girona antiga, a més de social de l'època, que ha exigut una documentació prèvia sobre els costums jueus, els hàbits de les classes altes i la fatalitat d'esclaus com Suliman, l'heroi del relat, que denunciaven també la ignorància històrica de conveniència a la qual ens hem avesat i que no amaga que, a Girona, com a altres ciutats del Mediterrani, l'existència d'esclaus podia ser d'un 1 o 2 per cent de la població de l'època.

La combinació de la situació personal de *L'esclau del Mercadal* i el relat històric no és inconvenient perquè l'autora calculi bé cadascun dels plats de la balança sense que un pesi més que l'altre. L'amistat que es crea

L'AUTORA GIRONINA DOLORS GARCIA I CORNELLÀ

entre tres joves, i també l'odi i la violència que es genera al seu voltant, posen de manifest els lligams que tots tenen imposats per les creences religioses i per les classes socials.

El jove heroi és molt heroi. L'intolerant és molt intolerant. La noia rebel és molt rebel. Ca-

dascun dels personatges més importants de *L'esclau del Mercadal* no cedeix al seu perfil. L'autora marca amb un to èpic el relat, l'única manera que hi ha de fer ficció històrica, seguint, sense descarrilar, per una banda el rail de la realitat i per l'altra el rail de la imaginació.

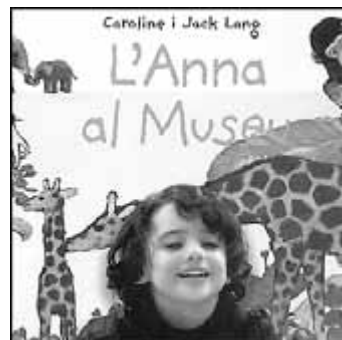
Michael Morpurgo, *El dofí d'en Lluís*. Traducció de L. Mercadé. Il·lustracions de M. Foreman. JOVENTUT. Barcelona, 2004. A partir de 5 anys.

En un poble de pescadors la poca pesca obliga les barques a quedar-se a la platja. Un dofí que hi embarca canvia la vida del poble i fa, a més, que el protagonista es converteixi en el seu millor amic.

Naiyakai, *Llegendes africanes*. Situació de Sergi Calleja. LA GALERA / EDITORS ASSOCIATS. Barcelona, 2004. A partir de 7 anys.

Recull breu de llegendes de Mali, Nigèria, Libèria i Dahomey. La col·lecció té reculls de llegendes japoneses, índies nord-americanes i sud-americanes.

Caroline i Jack Lang, *L'Anna al museu*. Traducció d'E. Vergés. Fotos de P. Javelle. Il·lustracions de G. Hallensleben. SERRES. Barcelona, 2004. A partir de 2 anys.

Llibre pensat no per a lectors petits sinó per a pares i tutors, perquè els introdueixin en la descoberta de la natura, a partir d'una experiència duta a terme amb diferents infants al Museu d'Història Natural de París.

El nord-americà crític

JOSEP GÁLVEZ

CÒMIC

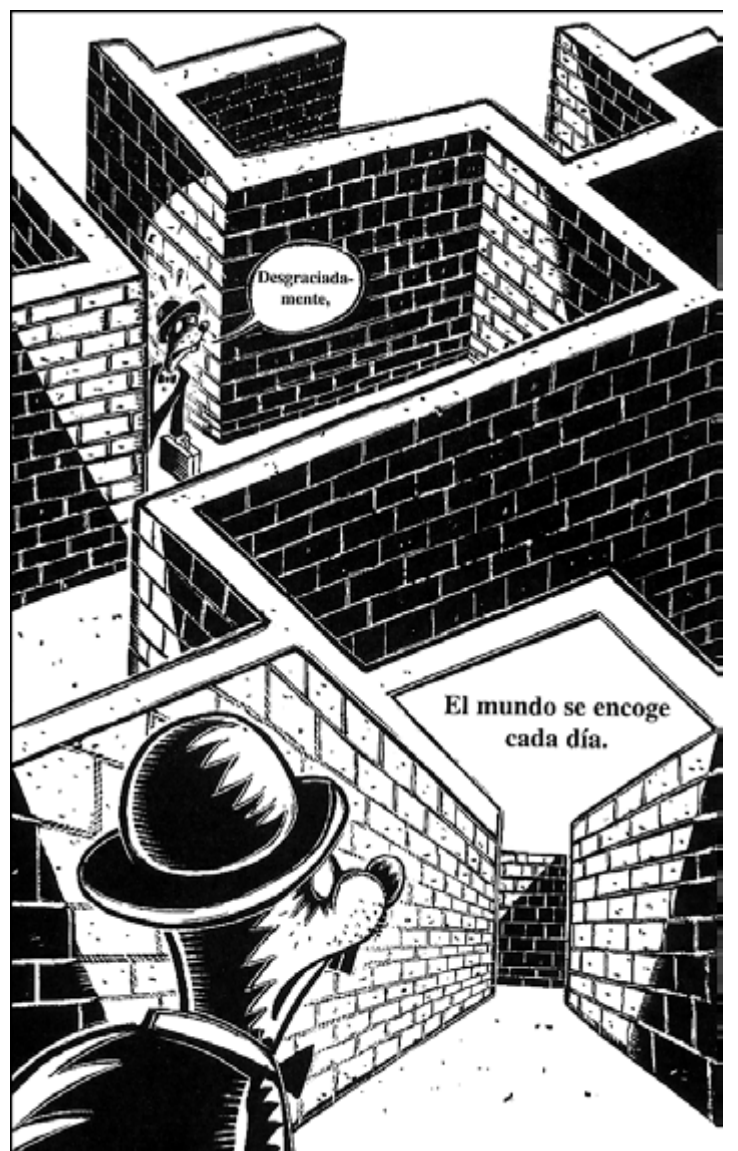
Peter Kuper, *Kafka*. ECU. Alacant, 2003.

Peter Kuper, *Richie Bu\$h*. LA CÚPULA. Barcelona, 2004.

(ECU). Aquest volum ens apropa a un Kuper ric en el tractament imaginatiu de les imatges com a símbols i en la lliure, i moltes vegades pertorbadora, composició de les pàgines. Amb un tractament expressivista de la caricatura, deformada i dinàmica, genera la càrrega de tensió dramàtica necessària per transmetre, en poques pàgines, retalls de la transgressora visió kafkiana.

CARICATURA DE BUSH

Kuper també ha estat utilitzat, mitjançant la sèrie *Richie Bu\$h*, en els darrers números de la revista *El Vibora* com un recurs per diversificar els continguts i incrementar el to crític. Aquestes historietes pertanyen al costat més clarament polític de la seva obra, que predomina a *World War 3*, revista que edita juntament amb Seht Toboeman. El protagonista de la sèrie és l'actual president dels Estats Units, dibuixat com un adolescent que viu en una Casa Blanca amb armaris plens d'esquelets, sota l'autoritat moral dels seus pares i envoltat de figures que parodien Cheney, Rumsfeld i Ashcroft com una banda de trapelles que juguen amb la pau i la democràcia.

UNA DE LES IL·LUSTRACIONS DE L'ÀLBUM 'KAFKA'

PETER KUPER / ECU